

Internacjonalizm, czy...?

Działania organów bezpieczeństwa państw komunistycznych wobec mniejszości narodowych (1944–1989)

WROCLAW, 21–23 KWIETNIA 2010 R.

21 IV 2010 r.

16.00 – KONFERENCJA PRASOWA – Wrocław, pl. Nowy Targ 4–8, p. 204 (budynek Urzędu Miejskiego Wrocławia)

22 IV 2010 r.

SESJA INAUGURACYJNA (9.00)

(Uniwersytet Wrocławski, Aula Leopoldyńska)

- **JM Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr hab. MAREK BOJARSKI** – oficjalne otwarcie konferencji
- **prof. dr hab. ROŚCISŁAW ŻERELIK** (Uniwersytet Wrocławski), **prof. dr hab. WŁODZIMIERZ SULEJA**, **dr ŁUKASZ KAMIŃSKI** (Instytut Pamięci Narodowej) – powitanie w imieniu organizatorów
- **doc. dr hab. GRZEGORZ MOTYKA** (Instytut Studiów Politycznych PAN) – wykład inauguracyjny *Mniejszości narodowe w PRL w badaniach historycznych*

SESJA I (10.00–12.00)

Polityka narodowościowa Polski Ludowej

(Audytorium Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Szewska 49)

- **prof. dr hab. EUGENIUSZ MIRONOWICZ** (Uniwersytet Białostocki) – *Założenia i cele polityki narodowościowej PRL*
- **prof. dr hab. GRZEGORZ HRYCIUK** (Uniwersytet Wrocławski) – *Czy wysiedlenia były instrumentem polityki narodowościowej w powojennej Polsce?*
- **prof. dr hab. ROMAN DROZD** (Akademia Pomorska w Słupsku) – *Reakcje władz Polski Ludowej wobec prób powrotów ludności ukraińskiej na dawne miejsca osiedlenia (po roku 1947)*
- **dr hab. GRZEGORZ BERENDT** (IPN Gdańsk) – *Polityczne uwarunkowania funkcjonowania towarzystw społeczno-kulturalnych mniejszości narodowych w PRL (1950–1989)*

- **prof. dr hab. GRZEGORZ STRAUCHOLD** (Uniwersytet Wrocławski) – *Swoi, czy obcy? Kwestia ludności autochtonicznej w pierwszych latach po zakończeniu II wojny światowej*

12.00–12.30 – PRZERWA

SESJA II (12.30–14.45)

Aparat bezpieczeństwa jako instrument polityki narodowościowej Polski Ludowej
(Audytorium Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Szewska 49)

- **dr ŁUKASZ KAMIŃSKI** (IPN Warszawa) – *Rola aparatu bezpieczeństwa w realizacji polityki narodowościowej państwa*
- **dr hab. KRZYSZTOF SZWAGRZYK** (IPN Wrocław) – *„Internacjonalistyczne” kadry bezpieczeństwa w Polsce Ludowej*
- **JOANNA HYTREK-HRYCIUK** (IPN Wrocław) – *Środowiska ziomkowskie w materiałach Służby Bezpieczeństwa*
- **dr ARKADIUSZ SŁABIG** (Akademia Pomorska w Słupsku) – *Aparat bezpieczeństwa w b. województwie zielonogórskim wobec Niemców i autochtonów w latach 1950–1975*
- **dr ROBERT KLEMENTOWSKI** (IPN Wrocław) – *„Modus operandi” agenta w środowisku mniejszości niemieckiej. Studium przypadku tajnego współpracownika ps. „Jansen”*
- **dr MATEUSZ HARTWICH** (Berliner Kolleg für Vergleichende Geschichte Europas) – *Reakcje władz polskich na przyjazdy turystów z NRD i RFN na Dolny Śląsk w latach 60. i 70. XX w.*

14.45–16.00 – PRZERWA

SESJA III (16.00–19.30)

Aparat bezpieczeństwa jako instrument polityki narodowościowej Polski Ludowej
(Audytorium Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Szewska 49)

- **dr PIOTR KARDELA** (IPN Olsztyn) – *Mienie za wyjazd. Esbecki proceder wydawania Warmiakom zezwoleń na stały wyjazd do RFN. Studium przypadku*
- **dr JAROSŁAW SYRNYK** (IPN Wrocław) – *WUBP/WUdsBP we Wrocławiu wobec mniejszości narodowych (1945–1956)*

- **dr hab. BOŻENA SZAYNOK** (Uniwersytet Wrocławski) – *Kwestia inwigilacji ludności żydowskiej w Polsce Ludowej*
- **KATARZYNA WOŁOWIEC** (IPN Wrocław) – *Postać Leona Szweda. Studium przypadku*
- **ŁUKASZ SOŁTYSIK** (IPN Wrocław) – *Organy bezpieczeństwa publicznego i Milicji Obywatelskiej wobec Romów w Polsce Ludowej (1944/45–1989)*
- **dr KRZYSZTOF SYCHOWICZ** (IPN Białystok) – *Współpraca KGB USSR i MSW Polski w rozpracowywaniu środowiska byłych członków OUN-UPA w latach 1959–1969. Wstęp do tematu*
- **MAGDALENA SEMCZYSHYN** (IPN Szczecin/Warszawa) – *Charakterystyka dokumentów dotyczących współpracy KGB z MBP/MSW przechowywanych w BUiAD IPN w Warszawie*
- **MARCIN MAJEWSKI** (IPN Warszawa) – *Działania bezpieki wobec ośrodków zagranicznych ukraińskich tzw. organizacji nielegalnych*
- **dr hab. IGOR HAŁAGIDA** (IPN Gdańsk) – *Działania SB wobec Cerkwi greckokatolickiej*

23 IV 2010 r.

SESJA IV (9.00–16.00)

Wybrane aspekty polityki narodowościowej w krajach komunistycznych. Rola organów bezpieczeństwa w realizacji polityki narodowościowej w państwach „demokracji ludowej”

(Kolegium Europy Wschodniej, ul. Bp. Nankiera 17)

- **prof. dr hab. ALBINA NOSKOVA** (Instytut Słowianowiedzenia Roskiej Akademii Nauk, Moskwa, Rosja) – *Geopolityczny aspekt problemu mniejszości narodowych w Europie Wschodniej (plany a realizacja) – pierwsza połowa XX w.*
- **prof. dr hab. STANISŁAW CIESIELSKI** (Uniwersytet Wrocławski) – *Narodowościowe aspekty represji radzieckich na Kresach Wschodnich 1939–1941*
- **prof. dr hab. MIKOŁAJ IWANOW** (Uniwersytet Opolski) – *Operacja Polska. Represje wobec mniejszości polskiej w ZSRR w okresie „wielkiego terrorku”, 1936–1938*
- **doc. dr IRYNA MUSIIENKO** (Politechnika Charkowska, Ukraina) – *„Radziecki internacjonalizm” jako forma realizacji projektu komunistycznego na Ukrainie*

- **prof. IHOR ILYUSHYN** (Kyivskyy Slavistychnyy Uniwersytet, Kijów, Ukraina) – *Mechanizm dezinformacji jako instrument polityki „divide et impera” wobec ludności polskiej i ukraińskiej ze strony władz radzieckich w latach II wojny światowej i po niej*

11.00–11.30 – PRZERWA

- **WOJCIECH TRĘBACZ** (IPN Wrocław) – *Wzory ulotek w języku niemieckim, czeskim, rosyjskim i polskim zrzuconych w latach 1950–1956 na terenie Dolnego Śląska. Materiały przejęte przez Urzędy Bezpieczeństwa*
- **doc. dr SIARHIEJ TOKĆ** (Garadzenskaj dziażcaunaj uniwersitet, Grodno, Białoruś) – *Kwestia narodowościowa w działalności lokalnych struktur władzy radzieckiej i służb specjalnych w zachodnich obwodach BSRR w latach 1944–1955*
- **dr ARŪNAS BUBNYS** (Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, Wilno, Litwa) – *Stanowisko KGB Litewskiej SSR wobec „repatriacji” Polaków do Polski w latach 1955–1959 i emigracji Żydów na Zachód w latach 70–80. XX w.*
- **prof. dr hab. LARISA LYKOSHYN** (Moskwa, Rosja) – *Mniejszości narodowe i etniczne a władza w Polsce i Czechosłowacji w latach 80. XX w.*

13.30–13.50 – PRZERWA

- **doc. dr hab. JIŘI FRIEDL** (Historicky ustav Akademie věd České republiky, Praga, Czechy) – *Czechosłowackie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz sprawa polskiej mniejszości narodowej w pierwszych latach po drugiej wojnie światowej*
- **doc. dr hab. MICHAL ŠMIGEL** (Univerzita Mateja Bela, Bańska Bystrzyca, Słowacja) – *NB a kwestia narodowościowa we Wschodniej Słowacji w latach 1945–1948*
- **dr PETR BLAŽEK** (Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, Praga, Czechy) – *Kontrola mniejszości polskiej w Czechosłowacji ze strony StB na początku lat 80. XX w.*
- **dr HANNA LABRENZ-WEISS** (Bundesbeauftragte für die Unterlagen des Staatssicherheitsdienstes der ehemaligen Deutschen Demokratischen Republik, Niemcy) – *Działalność Stasi i SB wobec Polaków w Berlinie Zachodnim*

16.00 – ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI